

Gezamenlijk perspectief over grenzen heen

Inleiding

Per 1 januari 2021 maakt het dorp Haaren deel uit van de nieuwe gemeente Oisterwijk. Een mooie aanvulling die als 'Tuin van Brabant' uitstekend past bij de kernen Heukelom, Moergestel en Oisterwijk. Vanwege de herindeling waren er vervroegde verkiezingen en heeft de nieuwe raad nu een extra lange periode voor de boeg tot maart 2026.

Een langere raadsperiode waarin we de juiste keuzes maken in het belang van onze samenleving. Dat alles in een tijd van flinke uitdagingen, met grote tekorten binnen het sociaal domein, de onzekere ontwikkelingen van het Gemeentefonds en niet te vergeten alle (toekomstige) gevolgen van corona, zowel maatschappelijk als financieel.

Juist daarom is het van groot belang om met elkaar de juiste koers te bepalen, samen met de raad, samen met het college en samen met onze inwoners en bedrijven. Dat vereist een stabiel, daadkrachtig bestuur, waarin we binnen de financiële randvoorwaarden op zoek gaan naar het waarmaken van onze ambities. Er staat ons een aantal grote klussen te wachten, zoals het Staalbergven, Stokeind en Den Domp.

Dit akkoord geeft richting voor het maken van keuzes in de komende jaren, enerzijds door de aangegeven randvoorwaarden en anderzijds door een aantal (belangrijke) thema's te benoemen. De randvoorwaarden geven aan hoe we onze gemeente willen besturen, hoe we onze inwoners en bedrijven hierbij betrekken en hoe we omgaan met het (schaarse) geld.

Het akkoord is vooral op hoofdlijnen, zodat er voldoende ruimte is om in te spelen op wat er de komende jaren op ons afkomt. Want zeker de afgelopen tijd heeft bewezen dat we nu eenmaal niet alles op voorhand kunnen voorspellen. Dit akkoord biedt dus een houvast om met elkaar de komende raadsperiode de juiste keuzes te maken, zodat we samen kunnen werken aan een nieuw perspectief voor Oisterwijk, Moergestel, Heukelom én Haaren.

Randvoorwaarden

In dit hoofdstuk benoemen wij drie algemene kaders waar wij deze raadsperiode op sturen. Het zijn de randvoorwaarden waaraan we al ons beleid en beslissingen toetsen.

A. Bestuur

Bestuurlijke grondhouding

Oisterwijk is een leefbare, duurzame, bereikbare, veilige, sociale en ondernemende gemeente en dat willen we zo houden. Daarbij is een open, transparante en laagdrempelige bestuurscultuur passend. We streven naar een bestuur dat creativiteit, vrijheid en (publiek) ondernemerschap de ruimte geeft en zelf ook een ondernemende houding aanneemt.

Ons college werkt samen op basis van vertrouwen en dit akkoord. Halverwege de bestuursperiode (medio 2023) maken we een tussenbalans op van de voortgang van dit akkoord.

Samenwerking en verbinding met de gemeenteraad

Het uitgangspunt blijft dat besluiten met politieke afweging genomen worden door de gemeenteraad. Dat is de grondwettelijke basis van het lokaal bestuur.

Wij vormen een bestuur vanuit een grondhouding die verbindend is. De samenwerking tussen onze inwoners, de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie wordt nadrukkelijk en actief gezocht. We streven ernaar om iedereen in de raad zo optimaal mogelijk te betrekken. We voeren het debat open en inhoudelijk met elkaar met respect voor elkaars standpunten en ruimte voor ieders initiatieven. De werkgroep 'Oisterwijk Bouwt' heeft hiervoor al een basis gelegd die we verder ontwikkelen. Het nieuwe vergadermodel uit de vorige raadsperiode zetten wij voort.

Bestuurlijke vernieuwing

Elk collegelid beheert, naast zijn/haar portefeuilles, een dorpenportefeuille en is daarmee het eerste aanspreekpunt voor dit betreffende dorp c.q. wijk. De bewaking van de authenticiteit van Haaren, Heukelom, Oisterwijk en Moergestel vinden wij belangrijk in deze dorpenportefeuille.

Er liggen ook kansen voor bestuurlijke vernieuwing in de voorbereiding van te nemen besluiten. Onze gemeentelijke organisatie heeft oog en oor voor wat er leeft in de samenleving, maakt gebruik van de oplossingskracht van deze samenleving en stemt daar het beleidsproces op af. We willen waar mogelijk de regedruk verminderen en vooral kijken naar hoe iets wél kan. De verbetering van de bestuurlijke slagkracht uit zich onder andere in concrete procesafspraken waarbij de gemeenteraad haalbare deadlines en tijdplanningen meegeeft aan zichzelf, het college en de ambtelijke organisatie.

Wij zien in het wijkgericht werken kansen voor bestuurlijke vernieuwing. De gemeente legt niet op, maar komt samen met inwoners tot mooie voorstellen. Dat hoeft niet altijd via de wijk- en dorpsraden, maar kan ook door een groep(en) enthousiaste inwoners.

De gemeente zorgt voor een juiste verbinding tussen inwoners, organisaties, bedrijven en de gemeentelijke organisatie. We willen minder bureaucratie en kortere, meer vereenvoudigde, procedures ten behoeve van de doorstroom van vragen en verzoeken. Mogelijke problemen bij de procedures worden actief opgehaald bij inwoners en ondernemers.

Met de komst van Haaren naar gemeente Oisterwijk, willen we nu gezamenlijk een visie 'Oisterwijk 2050' opstellen.

Regio

Regionale samenwerking is geen doel op zich. Daar waar het van toegevoegde waarde is, we minder kwetsbaar zijn, kosten kunnen besparen of kennis kunnen delen, moeten we dit echter niet nalaten. We staan de komende jaren voor een aantal uitdagingen. Deze beperken zich niet tot de grenzen van een gemeente of provincie en vragen eerder om versterking van de samenwerking met Rijk, Provincie, waterschappen en gemeenten.

B. Participatie

Inwonerparticipatie (en overheidsparticipatie) vinden wij van groot belang. Onze inwoners worden tijdig (aan de voorkant) betrokken bij een initiatief. Dat betekent dus vooraf afspraken maken over het proces op basis van de participatieladder, zodat duidelijk is welke ruimte er is voor onze inwoners (verwachtingenmanagement). Alleen zo kunnen we een optimale dialoog tot stand brengen. Dit is ook een belangrijk uitgangspunt van de Omgevingswet.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat we (nog) meer uitgaan van buurt-, wijk- en dorpsgericht werken. Naast de vaste portefeuillehouder voor ieder dorp, faciliteren we buurt-, wijk- en dorpsraden in hun rol om de leefbaarheid te verbeteren en een signaalfunctie te hebben richting de gemeente. In het verlengde hiervan zijn wij er voorstander van dat er plannen worden gemaakt voor de eigen leefomgeving door en voor de inwoners zelf, waarbij ze ook gebruik kunnen maken van reguliere budgetten. Inwonersinitiatieven faciliteren wij dan ook vanuit een positieve grondhouding.

C. Financieel

De financiële positie van de gemeente Oisterwijk is zorgelijk. Daarin zijn we zeker niet uniek. Deze situatie vraagt stevige aandacht, zeker met de grote uitdagingen, die nu en in de komende jaren op ons af komen. De gemeente Oisterwijk is er voor haar inwoners en ondernemers. Daarvoor is een stabiele financiële positie belangrijk.

Er wordt bewust en terughoudend gebruik gemaakt van de algemene reserves en we zoeken tevens naar maximale kostenbesparingen op elk niveau. De algemene grondhouding is sober, maar wel met aandacht voor innovatieve oplossingen en een positieve grondhouding ten opzichte van kansen en initiatieven. Dus niet: “nee, tenzij”, maar “ja, mits!”

Met deze grondhouding en de financiële positie in gedachten stellen we enkele randvoorwaarden waaraan het beleid en de besluitvorming worden getoetst:

- Wij gaan voor een meerjarig sluitende begroting.
- De begroting is gebaseerd op reële inschattingen van de te maken kosten voor de gemeentelijke activiteiten, ongeacht het bedrag dat door het Rijk voor deze activiteiten beschikbaar wordt gesteld.
- Het richtpunt voor de weerstandsratio blijft 1,5.
Bij een weerstandsratio lager dan 1 is er geen ruimte voor lastenverhogend nieuw beleid en worden er maatregelen getroffen om de weerstandsratio weer boven de 1 te brengen. Nieuw beleid is in die situatie alleen mogelijk bij gelijktijdig en evenredig afschalen van bestaand beleid.
Bij een weerstandsratio tussen 1 en 1,5 kan nieuw beleid worden uitgerold, zolang dat de groei van de weerstandsratio naar 1,5 niet belemmert.
- De solvabiliteitsratio dient minimaal 20% te bedragen. De solvabiliteit mag tijdelijk, tijdens de looptijd van de investering, onder deze norm komen als daar een investering met een verwacht positief rendement door mogelijk is.

- Structurele lasten worden gedekt met structurele baten.
- Onroerende Zaak Belasting wordt met niet meer dan de indexering verhoogd.
- Nieuwe investeringen worden niet gedekt uit de reserves, tenzij er sprake is van investeringen zonder vervangingsvraag.
- Bij (dreigende) tekorten wordt eerst gekeken naar kostenbesparingen binnen de bedrijfsvoering en versoering van beleid. Keuzes maken is hierbij dan onvermijdelijk.
- Waar mogelijk wordt maximaal ingezet op subsidies ter dekking van kosten. Subsidies worden niet ingerekend in de begroting terwijl er nog geen definitieve toekenning is.
- Uitgangspunt is dat tegenvallers binnen eigen programma's opgevangen worden.

Thema's

De volgende thema's, uit het groot aantal thema's dat binnen de gemeente speelt, geven wij in dit akkoord specifieke richting en aandacht mee.

Wonen

Voor het behoud van de leefbaarheid is het belangrijk dat er voldoende woningen zijn. Daarom zetten wij in op een plusambitie voor wat betreft het aantal te bouwen woningen in gemeente Oisterwijk. Hiervoor gaan wij afspraken maken met provincie en regio. Vanuit een krachtige visie gaan we voortvarend aan de slag met woningbouwprojecten in alle kernen. Daarbij kijken we in Oisterwijk in ieder geval naar de Leye, de Kartonnagefabriek, KVL Noord en Pannenschuur VI. In Haaren gaat het dan onder meer om de oude sporthal en Boeke Heesters. In Moergestel hebben we het dan onder andere over Bienekebolders, Oostelvoortjes II en Nieuwenhof. We gaan hierbij uit van het behoud van het dorpse karakter van onze gemeente en waar mogelijk herbestemming van vrijkomende en leegstaande panden om verpaupering tegen te gaan en passend op de betreffende locatie. We gaan (gedifferentieerd) bouwen naar behoefte, maar wel met specifieke aandacht voor betaalbare woningen voor starters en senioren in verband met de ontgroening en de (dubbele) vergrijzing. Daarbij zetten we onverminderd in op tenminste 35% sociale woningbouw in de gehele gemeente (dus niet per project).

Om de jeugd meer kansen te bieden, zetten we in op de starterslening. Een antispeculatiebeding helpt om woningen ook te behouden voor starters in de toekomst. Vooral bij ouderen speelt de combinatie van wonen en zorg een steeds grotere rol. Voor jong en oud willen wij extra aandacht voor alternatieve/innovatieve woonvormen. Waar mogelijk geven we voorrang aan eigen inwoners om in onze gemeente te blijven wonen. Dat kan ook de doorstroming bevorderen, waarmee we zo, met hulp van de woningbouwverenigingen, het scheef wonen aanpakken.

Voor ons geldt nog steeds als uitgangspunt dat permanente bewoning van recreatieverblijven niet is toegestaan. Anderzijds vinden we dat maatwerk mogelijk moet zijn voor specifieke parken of specifieke gevallen. Samen met de bewoners zoeken we dan naar een gerichte oplossing.

Voor zover nodig op basis van het voorgaande herijken we onze woonvisie in 2021, waarbij duurzaamheid een standaard onderdeel uitmaakt van elk woningbouwproject. In de visie worden ook bouwcontouren per dorp in beeld gebracht.

Duurzaamheid

We hebben oog en aandacht voor de generaties ná ons. Daarom onderschrijven we de universele 17 Global Goals. Binnen de gemeente zoeken we hierbij nadrukkelijk de samenwerking met lokale, maatschappelijke partners.

De Global Goals zijn ook gelinkt aan de vastgestelde duurzaamheidsagenda, die wij volgen. Wij stimuleren initiatieven van inwoners en ondernemers om aan de slag te gaan met de energietransitie van hun huis en bedrijf. Daarbij zetten we in op bewustwording en informatievoorziening ten aanzien van subsidiemogelijkheden. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie hierbij en waar mogelijk verduurzamen we gemeentelijk vastgoed en het wagenpark verder, door bijvoorbeeld vergroening van daken en plaatsen van zonnepanelen. Ook is natuurcompensatie een vast onderdeel bij het opzetten van elk beleid vanuit de

gemeente. Binnen de klimaatadaptatie vraagt het oplossen van het klimaatvraagstuk stevige inzet van Oisterwijk. De gemeente zet in op oplossingen die problemen als droogte, hittestress en wateroverlast mee helpen aanpakken. Wij leveren naar rato onze bijdrage aan de nationale klimaatafspraken en zijn actief betrokken bij de in onze regio te maken afspraken in de regionale energie- en klimaatstrategie (REKS).

Circulaire economie

We volgen de ingezette weg ten behoeve van optimalisatie van de milieustraten van Oisterwijk en Haaren met als doel deze om te vormen tot circulaire recycle centra. Daarbij kijken we ook naar de openingstijden en mogelijkheden voor uitbreiding van het brengpunt in Moergestel. We zetten meer in op preventie en circulatie en onderzoeken daarbij de mogelijkheden om hergebruik van textiel te faciliteren. De gemeente blijft de vrijwillige zwerfafvalpakkers (ZAPpers) steunen.

Duurzaam vervoer

We geven prioriteit aan langzaam verkeer, waarbij we het gebruik van de fiets stimuleren. We stimuleren initiatieven die deelgebruik van auto's aanmoedigen en realiseren (nog) meer laadpunten voor elektrische voertuigen.

Balans in Buitengebied

Wij gaan aan de slag met een visie op het buitengebied. Daarin zoeken we balans tussen de belangrijkste functies daarin: natuur, landbouw, toerisme en wonen. Maar ook de cultuurhistorische elementen komen hierin aan bod. Dit is een onderwerp bij uitstek waarbij zowel inwoners als raad nadrukkelijk een rol spelen.

Voor wat betreft onze natuurgebieden gaat het vooral om een goede mix tussen het beschermen, toegankelijk maken en houden daarvan. Daarbij kijken wij in het bijzonder naar de Kampina en de Oisterwijkse Bossen en Vennen. In dit kader past ook dat we verstening alleen onder strikte voorwaarden toestaan.

Bij de landbouw gaat het in onze gemeente met name om veehouderij en boomteelt. Bij de eerste zijn de grenzen aan de groei bereikt. Daarom moet de insteek steeds meer duurzaam en circulair zijn, waarbij ondernemers wel moeten kunnen blijven ondernemen, uiteraard binnen de geldende wet- en regelgeving. Dat betekent enerzijds ontwikkelingsmogelijkheden, mits deze bijdragen aan de verbetering van gezondheid en leefbaarheid en anderzijds transformatiemogelijkheden naar nieuwe, innovatieve bedrijfsactiviteiten, zoals voedselbossen en agroforestry. Recreatiebedrijven met toeristisch perspectief moeten de mogelijkheid krijgen om te moderniseren. Nieuwe initiatieven zijn eerder kleinschalig, passend bij de maat van Oisterwijk.

Economie en ondernemers

Innovatief ondernemen

De gemeente biedt ruimte voor creatieve ideeën van ondernemers. We stimuleren startende ondernemers en het sociaal ondernemerschap door een positieve grondhouding te hebben bij elke aanvraag die binnen komt. Hierbij geldt ook de van “nee, tenzij”, naar “ja, mits” houding. De gemeente faciliteert initiatiefnemers het plan aan te passen zodat deze ter uitvoering gebracht kan worden. Dit gebeurt uiteraard wel binnen de mogelijkheden van de gemeente.

Ondernemersloket

Het ondernemersloket brengt ondernemers bij elkaar en voert met hen, gezamenlijk, het gesprek over ambities van de ondernemer én de gemeente en haar kernen. Daarnaast is het ondernemersloket een aanspreekpunt voor alle ondernemers, waarbij specifieke economische, als ook agrarische deskundigheid beschikbaar is.

Door een economisch platform te faciliteren, benutten we de kracht uit de samenleving voor de uitvoering, ontwikkeling en verbetering van onze economische positie en beleid. Met betrekking tot economische vraagstukken kan dit platform worden geraadpleegd door het college en de raad, waarbij het advies niet bindend is.

De gemeente geeft het goede voorbeeld. Waar zij kan, steunt de gemeente haar ondernemers, bijvoorbeeld door lokaal in te kopen.

Parel in het groen

Recreatie en toerisme zijn van groot belang voor Oisterwijk. Door het besluit over het plan: veilige en duurzame recreatieparken uit te voeren, verhogen we de kwaliteit van onze recreatieparken. Dit heeft een positief effect op het toerisme in de gemeente Oisterwijk. Door dit te combineren met een gedegen plan voor citymarketing kunnen er meer inkomsten gegenereerd worden uit toerisme en recreatie.

Bedrijventerreinen en bedrijvigheid

We richten ons primair op revitalisering van bestaande bedrijventerreinen, maar we kijken ook naar mogelijkheden van nieuwe terreinen, daar waar de huidige niet in de behoefte voorzien. Het concentreren van detailhandel in de dorpskernen is ons uitgangspunt om de leefbaarheid én levendigheid binnen de kernen te behouden. Onze dorpskernen zijn en blijven bereikbaar voor alle verkeer, van voetganger tot auto. Hiermee blijft de detailhandel ook bereikbaar voor de minder mobiele inwoner.

Tijdens de zomerweekenden van 2020 was De Lind aan de noordzijde voor autoverkeer afgesloten om horeca ondernemers, terrasgangers en voetgangers meer ruimte te geven. We onderzoeken hoe deze pilot de inwoners en ondernemers is bevallen om hier mogelijk meer gebruik van te maken.

Leefbaarheid en Veiligheid

We willen allemaal dat onze gemeente als een thuis voelt. Samen (inwoners, ondernemers en gemeente) moeten we ervoor zorgen dat onze gemeente leefbaar en veilig blijft.

De gemeente gaat in de basis uit van preventie en pakt haar rol in het versterken hiervan. Daarnaast verbindt zij alle betrokkenen. Door onze aanpak te richten op de wijk, zetten we optimaal in op leefbaarheid en sociale veiligheid. De rol van een wijkregisseur ten behoeve van vroegsignalering en preventie hoort hierbij. Net als wijkagenten en BOA's die goed bereikbaar en zichtbaar zijn. Zij gelden als aanspreekpunt, maar spreken ook eenieder aan op ongewenst en ongeoorloofd gedrag. We geven, als dat redelijkerwijs kan, voorkeur aan het gesprek boven de juridische route. In het geval van georganiseerde misdaad of ondermijnende criminaliteit, treedt het bevoegd gezag echter hard op.

Verkeer

Bij veiligheid hoort natuurlijk ook verkeersveiligheid. Daarbij richten we ons op veilige fiets- en wandelpaden en wegen door het onderhoudsniveau op peil te houden. Verkeersoverlast wordt

aangepakt, op een manier die passend is bij de verkeerssituatie. We doen onderzoek naar de inzet van technologische hulpmiddelen ten behoeve van verbetering van de veiligheid.

We zijn trots op ons moderne treinstation en bereikbaarheid met het openbaar vervoer. We blijven ons voortdurend inzetten om de overlast van het spoor aan te pakken ten behoeve van leefbaarheid en veiligheid.

Sociaal domein

Oisterwijk is een inclusieve gemeente, waar alle inwoners gelijk worden behandeld en de mogelijkheid krijgen volwaardig aan de samenleving mee te doen. Zelfredzaamheid van onze inwoners staat daarbij voorop.

Kijken naar mogelijkheden

De nadruk ligt daarbij op wat mensen zélf kunnen, al dan niet met hulp van mensen uit hun eigen omgeving of vanuit voorzieningen binnen onze basisstructuur. Pas daarna komt de vraag of, en zo ja welke professionele hulp of ondersteuning nodig is. Ondersteuning 'zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig' is het credo. Uitgangspunt voor de zorg is dat deze aansluit bij een behoefte, toegankelijk, kleinschalig en dichtbij is. We doen daarbij ook een beroep op het sociale netwerk van mensen. De gemeente is niet alleen aan zet; onze formele zorg sluit aan op en werkt met de informele zorg samen. Bij de ondersteuning wordt ingezet op zo vroeg mogelijk kleine problemen zien en oplossen om te voorkomen dat het grote problemen worden, waarbij een integrale aanpak wenselijk is. We zetten ook in op een meer integrale toegang binnen het loket Wegwijs.

Strijdplan Sociaal Domein

We continueren de uitgangspunten en monitoren de acties in het Strijdplan Sociaal Domein om zo de kosten beter te beheersen, onder andere in de WMO en de jeugdzorg. Ook geeft dit plan de aanzet om duurdere hulp en ondersteuning 'af te schalen' naar de basisstructuur daar waar dat kan. We versterken de basisstructuur onder andere door de lasten van mantelzorgers te verlichten en vrijwilligers(organisaties) te ondersteunen en hun acties te faciliteren. Ons doel is actief leven en betaalbare zorg voor iedereen die het nodig heeft.

We zijn actief betrokken bij de regionale samenwerking binnen het sociaal domein en met name bij de nieuwe inkoopstrategie om beter grip op kosten te krijgen. Belangrijk daarbij is dat we een inkoopbeleid hanteren gericht op het aantrekken van betrouwbare partners.

Iedereen doet mee

Mensen zijn gelukkiger wanneer zij werk of een andere zinvolle dagbesteding hebben om zo zelf en beter regie te voeren over hun leven. We zetten ons in om, daar waar mogelijk, inwoners te laten doorstromen naar regulier werk en ondersteunen hierbij. Waar het niet mogelijk is om regulier werk te vinden, heeft begeleid werken of tijdelijk werk de voorkeur boven het verstrekken van een uitkering.

Armoede en schulden

Armoede en schulden zijn hardnekkige problemen met vaak een structureel karakter. De consequenties hiervan werken lang door. Daarnaast wordt een financieel probleem in het geval van armoede of schulden vaak vergezeld van en beïnvloed door andere problemen. We zetten in op integraal armoedebeleid, gericht op financieel gebied, op de ruimtelijke omgeving, op sociaal niveau met aandacht voor familie- en schoolinterventies en op vrijwillige burgerinitiatieven.

Eenzaamheid

Een te groot deel van onze inwoners (waaronder ook jongeren) van de gemeente Oisterwijk voelt zich eenzaam. We voeren een structureel, systematisch en samenhangend beleid op het voorkomen of verminderen van eenzaamheid samen met alle maatschappelijke organisaties, sociale ondernemers en vrijwilligers(organisaties).

Modern Jongerenwerk

We faciliteren modern jongerenwerk dat jongeren actief begeleidt bij hun zelfontplooiing. De leefwereld van jongeren vormt daarbij het vertrekpunt. Dit helpt jongeren de juiste keuzes te maken, talenten te ontdekken en zich te ontwikkelen tot sociale mensen die werken aan hun toekomst.

Ouderen

Bij zelfredzaam zijn past ook het zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Integraal samenwerken van professionals, mantelzorgers en vrijwilligers rondom ouderen, helpt hierbij. We zetten in op vroegsignalering en preventieve oplossingen om het zelfstandig blijven wonen te bevorderen.

Laaggeletterdheid

Onder dit thema gaan we ook samen de strijd tegen laaggeletterdheid in Oisterwijk aan.

AZC

Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor de opvang van asielzoekers. Voorwaarde is daarbij wel dat de veiligheid van onze inwoners en de bewoners van het AZC voorop staat. Bij aantoonbare ernstige en aanhoudende overlast weegt het voorkomen daarvan zwaarder dan het openhouden van het AZC en zullen wij ons standpunt heroverwegen.

Cultuur

Kunst, erfgoed en cultuur zijn van grote waarde voor Oisterwijk, omdat het vorm en inhoud geeft aan de gemeenschap. Cultuur is het geheel van (uitvoerende) kunsten, sociale en traditionele praktijken, rituelen en feesten, monumenten en ambachtelijke producten. Het draagt bij aan geluk en zelfontplooiing van mensen. Het levend houden van ons culturele erfgoed zorgt ervoor dat het aantrekkelijk is om hier te wonen.

Cultuur werkt als motor voor werkgelegenheid, toerisme en economische welvaart. Goede passende voorzieningen, voor instellingen, verenigingen, professionals en amateurs zijn een randvoorwaarde voor het in stand houden van de cultuur. De cultuurcentra kunnen in de huidige vorm als culturele motor dienen. Sluitende exploitatie van cultuurcentra is daarbij het streven.

In 2021 ontwikkelen we een cultuurvisie, waarin ruimte is voor een goed, toegankelijk en gevarieerd cultuuraanbod. Hierbij is specifieke aandacht voor het rijke culturele leven van de kernen met activiteiten op verschillende locaties naast aandacht voor cultuurhistorie en (monumentaal) erfgoed. De rolverdeling tussen de culturele instellingen die de gemeente (mede) financiert en faciliteert, krijgt een plek in de visie. Ook geeft deze richting aan hoe en welke evenementen de gemeente faciliteert. De cultuurvisie wordt periodiek geëvalueerd en bijgesteld.

Kompas voor majeure projecten

Er komt de komende jaren een aantal majeure projecten en ontwikkelingen aan de orde. Dit vraagt echter wel om prioritering. Het gaat over de volgende (lopende) projecten en plannen:

Bouwplannen:

- de Leye, Kartonagefabriek, KVL noord, Pannenschuur VI in Oisterwijk,
  - oude sporthal, Boeke Heesters in Haaren,
  - Bienekebolders, Oostelvoortjes II, Nieuwenhof in Moergestel.
-
- het initiatief voor sportpark Stokeind,
  - de toekomstige invulling van sportpark Gemullenhoeken (beter bekend als Taxandria),
  - de plannen rondom gemeenschapshuis Den Domp,
  - de herbesteding van het gemeentehuis in Haaren en mogelijk in Oisterwijk,
  - de renovatie en herbesteding van Haarendael en behoud gedenkplaats Haaren,
  - de huisvesting van de school bij De Hondenberg,
  - de toekomst van het Staalbergven,
  - de plannen met betrekking tot de Noenes en de recreatieparken,
  - het wel of niet aanleggen van een randweg bij Moergestel,
  - de ontwikkeling van de milieustraten,
  - de bestemming van de gemeentelijke gronden aan de Bedrijfsweg

Deze dossiers verkennen we nader met elkaar en werken we uit in de komende raadsperiode. Dit houdt uiteraard ook verband met de financiële (on)mogelijkheden in deze periode. Deze keuzes moeten we samen maken. Samen met inwoners en samen met de raad.

Wij vragen het college hiervoor tenminste bij de oplevering van de perspectiefnota een helder proces met een heldere tijdlijn (wanneer wat aan de orde komt) aan ons voor te leggen.

Tot slot

Wij gaan met veel energie en durf aan de slag voor Oisterwijk. Voortvarend en daadkrachtig werken wij samen aan een nieuw perspectief, over bestaande grenzen heen.